

M I N D E

O V E R

J Ö R G E N K I E R U L F ,

JUSTITSRAAD, ORDENTLIG PROFESSOR

VED KIÖBENHAVNS UNIVERSITET

I HISTORIE OG STATISTIK.

VED

N. S C H O W ,

JUSTITSRAAD OG PROFESSOR.

Ved her at skildre ham og hans Virksomhed til den Danske Ord-
bogs Fremme yder jeg, hvad jeg skylder hans Minde for hans
høist lærerige og behagelige Omgang.

Kierulf er desværre død for tidlig; han er født Aar 1757;
altsaa i sit 53de Aar. Hans Studiers Bane var lang, Maalet vidt
udstillet; ad Banen gik han sindigen, stille og roligen med lige
og sikke Skridt: omsider naaede han Maalet; men urolige og
kummerfulde Tider bidroge maaskee ikke lidt til hans Legems
hastige Nedbrydelse.

Han har tidligen dannet sig ved Humaniora: hermed for-
bandt han Studium af Nordiske Oldsager, Nordisk Litteratur og
Historie; især lagde han sig efter Modersmaalet og dets Littera-
tur. Disse Studier ledede ham siden dybere ind i Historiens for-
skiellige Fag.

Hans Kaar nødte ham at tage mod Huuslærerpladser. Denne
Vei, uagtet den for nogen Tid synes at føre Videnskabsdyrkeren
fra Maalet, er ofte for en ung Mand med Aand et vigtigt Ud-
dannelsesmiddel: man rives fra Eensidighed; man har Leilighed
med Lærdom at forene mange nyttige Erfaringer; man mærker,
at just den Tid, med hvis Tilbringelse man har været mindst
tilfreds, lagdes Grund til Aandens fuldkomnere Udvikling. Saa-
ledes er det uden Tvivl gaaet vor *Kierulf*. Han har desuden ved
Reiser i Danmark, Norge, Sverrig og Tydskland havt Leilighed
at udvide sine Ideer.

Med grundige philologiske, historiske og antiqvariske Studier forenede han udbredt Belæsenhed i skiønne Videnskabers saavel udenrigs som indenrigs Litteratur; stedse forbandt han det Behagelige med det Nyttige: derfor findes i hans skriftlige Foredrag ei allene Bestemthed og Klarhed, men og Nethed, Rigtighed og Ynde.

Hans Aands Ævner stode i et indbyrdes passende Forhold. Hans Hukommelse var omfattende, hans Indbildningskraft levende og riig paa tydelige Forestillinger, hans Dømmekraft ved lang Övelse hurtig og fast: alle disse Ævner styredes af en ved ideilig Tænksomhed prøvet Fornuft. I Følge denne Aandens Samstemning havde han for hvad i enhver Ting kunde være sandt og passende den fineste Fölelse.

Efter nöie Iagttagelser over Mennesker af höi Cultur, kan med Sikkerhed fastsættes, at Fornuft, Dyd og Sædelighed ere eensgieldende Ord. Aandens intellektuelle og moralske Ytringer udspringe fra en fælles Kraft: denne omfatter, understötter og styrer alle Aandens övrige Kraftsytringer. Efter denne den menneskelige Aands Overævnens vidtomfattende Virken, er erhvert Menneske, hos hvilket Fornuft staaer i et saa heldigt Forhold til Aandens övrige Ævner, ædelt og godt. *Kierulf* var derfor ei allene en fornuftig, lærd og oplyst, men og i Ordets vidtudsstrakte Betydning en god Mand: redelig i al sin Vandel, from, godgiörende, trofast i Venskab, kiærlig og öm som Mand og Fader, og i Omgang med alle Mennesker föielig og tienstagtig.

Kierulf havde med alt dette en Mangel, som her ingenlunde bör forties: sit hele Liv igiennem hyldede han Sandhed; hans Minde bör og bære Sandruheds Præg. Han havde det tilfælles med Mennesker af ualmindelige Aandsævner og vidtomfattende Ideer, at han i litterære og videnskabelige Undersøgelser gjorde altfor store Fordringer til sig selv, og ved dem lod sig afskrække, med Kraft at begynde og med Vedholdenhed at udføre svære og langvarige Arbeider. Havde *Kierulf* ikke haft denne Hindring i besværlige Foretagender; vilde han, især i Historiens Fag, have udrettet store Ting.

Des erkiendtligere paaskiønner Revisions-Commissionen hans virksomme Deeltagelse i dens saare vanskelige Arbeider. Just den Tid, man her i Selskabet alvorligen tænkte paa den begyndte Ordbogs Fortsættelse, overraskedes han i et af vore Möder ved pludselig Anmodning, at indtræde i Revisions-Commissionen. Frygt-som indvilgede han i Selskabets Begiering, fordi han fuldigen indsaae Arbeidets Vanskelighed. Følgerne have viist, at Selskabets Valg var overmaade heldigt. *Kierulf* gik fuldkommen forberedt til dette Arbeid; han besad alle dertil hørende Anlæg og Forkundskaber, og det i en høi Grad; under Grandskninger i Fædrelandssproget havde han flittigen brugt Ordbogens udkomne Bogstaver; han kiendte tilfulde Ordbogens Plan og Indretning; han havde og overtænkt, hvad i Ordbogens Fortsættelse kunde være at ønske og forbedre. Følelse af dette Nationalanliggendes Vigtighed gjorde, at Verkets stadige Fremgang var ham høist magtpaaliggende; Anvendelse af hans mangeartede Indsigter gjorde

ham Arbeidet behageligt; ligesom dette og ved hans hurtige og sikre Dømmekraft blev ham yderst let. Revisions-Commissionens Protocol beviser for Nutid og Eftertid, med hvilken Iver og Stadighed han har arbeidet, og hvor meget han ved dette Arbeid har udrettet. Under Kiøbenhavn's Bombardering Aar 1807 laae Bogstav *L* af Ordbogen hos ham: midt under Bombernes Nedstyrtning og Luernes Trusler mod det Kiæreste, han eiede, af Böger og egne Haandskrifter, greb han først til Haandskriftet af bemældte Bogstav, og reddede det. Hans sidste Aars Svagheder afholdte ham sielden fra Commissionens ugentlige Forsamlinger. I Sidstningen af forrige Vinter, da han formedelst Svagelighed maatte blive inde, holdt Commissionen, efter hans eger Önske, sine Möder i hans Bolig, for at dens Arbeider ei ved ham skulde afbrydes. Heldige Omständigheder giöre, at disse Arbeider, ihvorvel Savnet stedse vorder föleligt, ved dette Dödsfald ikke standses.

Kiernulf har og i sine övrige Förbindelser gavnet meget. Han var en grundig Lærer, og en tro Ven af Ynglinge, der modigen stræbde mod Maalet. I ethvert Embedsforhold var han nöiagtig: han saae det Rigtige, attraaede det inderligen; men ledet af Beskedenhed og Frygt at giöre sig Fiender, ivrede han sielden. Det var Mangel paa Kraftfuldhed, Naturen gandske havde negtet hans Væsen, hvis han undertiden var altfor eftergivende i at hævde sin Mening. Imidlertid har hans sindige, stille, blide og behagelige Adfærd skaffet ham mange Velyndere og Venner.

Hellas's, Latium's og det gamle Nordens Genier i Føreling med Historiens Muse og Gratieme omgive sørgende *Kierulfs* Gravhøi; Nutid hylder hans Talent, Dyd og Fortieneste; skiøn-somme Mænd og Ynglinge erkiende, hvad de skyldte deres he-denfarne Lærer: paa denne Grundyold af Savn, Agtelse og Er-kiendtlighed staaer hans Minde i kommende Tider urokkeligt.